

*Belvárosi*  
*Nevez. Múzeumnak*  
*Bpest*

Budafok, 1927. október hó 29-én.

II. évfolyam.

44. szám.

# BUDAFOK

## és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÓRS, BUDATÉTÉNY, NAGYTÉTÉNY, TÖRÖKBÁLINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.  
Előfizetési ár egész évre 8 pengő. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:  
Dr. DONSKY ÁRPÁD

Szerkesztőség: Budafok, Kossuth Lajos-utca 70. T. Budafok 73.  
Kiadóhivatal: Budafok, Kossuth Lajos-utca 21. T. Budafok 77.

### Polgári szervezetlenség

A világháború után mi, e csonka hazának fiai, keserves leckét vettünk szervezetlenségünk miatt. A „mi” alatt egyúttal a polgári társadalmat értem.

A magyar társadalom e keserves leckén se okult, máig is azon az uton jár, melyen eddig ballagott. Nincs szervezett polgári társadalmunk. Nálunk még nem alakult ki az a polgári osztály, mely a nemzetnek ereje, gerince. Itt, Csonka-magyarországon, erősen uralkodik még a kasztszelleme, melyet nem tud felváltani a közlelkiség, a nemzeti teljes együttérzés; egységes politikai felfogás nagy kérdésekben; egyenlő emberi értékelés, melyet igazában demokráciának neveznek. (Én ezt a szót és fogalmat régi, görögi mivoltában ismerem, hol minden görög polgár részese volt az államhatalomnak.)

Nálunk még mindig erős széttagoltság mutatkozik a nemzet fogalmán belül. Erősen elhatárolt kategóriák vannak: parasztság, iparosság, középosztály, ugynevezett uralkodóosztály s a mágnások. Ezen társadalmi rétegek között erjesztő kovász csak azok az eszmék, melyek egyetemes értékűek, nagy, erős, nemzeti érzések hajtásai. Talán még a gazdasági érdek-közösséget is icedzámíthatjuk. Ezeket kívül alig van olyan eszme, mely a magyarság összetartozó erejét növelné. A politika nagyobbára érdek-közösségek függvénye. Így nem számítható az ideális összefogó eszmék és célok közé.

Ilyen körülmények között nehéz azt hinni, hogy Magyarországon megfelelő polgári szellem uralkodik. Olyan polgári alakulatok alig is vannak, melyek az összes társadalmi rétegek harmóniáját reprezentálnák. A polgári alakulatok, egyesületek, kaszinók, zártkörűek, melyekben inkább az egyes kate-

góriák, társadalmi rétegek verődnek össze bizonyos célok vitelére.

Egységes polgári szervezetünk, melyben minden társadalmi réteg kezét fogja a polgárisultság jegyében — nincs. A polgárság, mint ilyen, szervezetlen, mert a papiros alapszabályok nem jelentik még az életet, a szervezethez.

Ha városunkban vannak is polgárinak nevezett szervezetek, külön-külön életet élnek, alig vesznek egymás működéséről tudomást. Pedig a polgári szervezetek (akár társadalmiak, akár politikaiak) inkább megalakíthatók városokban, mint falun, hol sok esetben még a csirái is hiányoznak az igazi polgári alakulásnak.

Ha azt akarjuk, hogy vérbeli polgári társadalom és felfogás alakuljon ki, akkor szervezkedni kell mindannyiunknak a most meglévő polgári szervezetek, egyesületek megerősítésére. A társadalom politikai küzdelmeiben azok fognak győzni, melyek a legszervezettebbek. Szervezetet csak szervezettel lehet egyensúlyban tartani, vagy legyőzni. A politikai pártok fennmaradását, csak szervezkedéssel lehet fenntartani. Mihelyt a szervezkedés gyöngül, jön az erősebb és jobban szervezkedő és győz. A larma, a hangoskodás azonban még nem polgári szervezkedés. A polgári szervezkedés csak politikai öntudat eredménye lehet. Sokan meg gondolják, hogy ők jobban el tudnának intézni mindent, mint mások. Ezek előtt nincs tekintély, mindig ők lennének önmaguk hite szerint a legjobb kormányzók és kormányok. Pedig arra, hogy, melyik a legjobb kormány, Goethe így felelt:

— Amelyik arra tanít meg bennünket, hogyan kormányozzuk önmagunkat.

A polgári szervezkedésnek is ez a nyitja: az önfegyelem.

Az egészért, olykor egy városért, kulturáért, de minden esetben a hazáért. Jöhet idő, hogy a polgári társadalom szerve-

zeteire ismét nagy szükség lesz, — addig tartsunk össze, hogy a polgári szervezetek megerősödjenek. *Simon Lajos.*

### A fejlődés útján

Az az erőteljes akció, melyet városunk agilis polgármestere Budafok utcáinak, tereinek rendezése ügyében megindított, lépten-nyomon szemléltethető már.

Nincs városunknak egyetlen zsákutcája, Kelenvölgynek, Rózsavölgynek egyetlen részben beépített utcája sem, mely meg ne kapta volna már legalább is az ideiglenes utcajelző táblát. Megszámolták a házakat is városzerte.

Szükséges, üdvös intézkedések ezek melyek egy-egy láncszemét alkotják a régvárt városrendezés megvalósításának.

Polgármesterünk azonban nem elégszik meg ennyivel. Gondoskodását kiterjesztette a város tereire is. Régi óhaja a budafokiaknak, hogy a Templomteret úgy rendezzék, hogy az méltó kerete legyen az Isten házának. A Péter Pál-utcai árok vize bizony nem odavaló, a patak hídja is elég disztelen. A transzformátor elhelyezése sem a legszerencsésebb. E hibák kiküszöbölése több izlést, mint

pénzt kíván. Ez is megvan polgármesterünkben. Az elmúlt héten az ő intézkedésére megkezdtek a Templomteret rendezését. A gesztenyefákat kivágták. Az árok betontakarót kap, a rozoga gyaloghíd feleslegessé válik. A transzformátor szintén alkalmasabb helyre kerül. Az így nyert tereget megfelelő magasságra feltöltik és megkezdik munkáját a városi kertész, hogy pázsittal, virággal vegye körül az Isten házát. A parkszerű teret kavicsozott sétautak szelik majd keresztül, melyen minden időben üdülést talál Budafok népe.

A Templomteret rendezése az őszi idény munkaprogramja. A Piaclerendezése a tavasszal kerül sorra, azután pedig jönnek városunk távolabbi részeiben levő terek. Közben a felmérés munkálatai is szorgalmasan folynak. Ha ez készen lesz, fokozatosan eltüntetik az utcák kiugróit, girbe-gurbaságát is, és városunk valóban város lesz. Hogy pedig ez meg is lesz, biztosíték arra polgármesterünk agilitása.

### Városi közkönyvtárunk ügye

A városodással kapcsolatban sok olyan kérdés vár megoldásra, melyet sem elődázni, sem elhallgatni nem lehet.

Városunk polgármestere hivatása magaslátán állva, mindenre kiterjedő figyelemmel igyekszik megtenni mindent, amivel Budafokot a községi színvonalról városi magaslatra emelheti.

Polgármesteri működésének első évében megállapította azt a sajnálatos tény, hogy városunkban nincs egy mindenki által hozzáférhető közkönyvtár. Az egyszerű ténymegállapításnál azonban nem állott meg. Felkes felhívásban kérte f. év április 15-én kelt körlevelében Budafok közönségét, adakozzék ki-ki tehetsége szerint egy városi közkönyvtár létesítésének céljaira. A felhívás eljuttott mindenhová, ahol e nemes mozgalom pártolására számítani lehetett. A múlt héten, október 17-én múlt fél-éve, hogy e felhívás napvilágot látott. Érdeklődtünk, vajon milyen eredménnyel járt?

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy igen szomorú az, amit ezzel az

üggyel kapcsolatban hallottunk. 12 — mondd és ird — tizenkét drb. könyvet adott Toth Jenő ur, azon túl se pénzbeli, se könyvadomány nem érkezett be.

A társadalom tehát közönyös volt egy ilyen fontos, kulturális ügygel szemben. Pedig itt megint hangsúlyoznunk kell azt, amit már oly sokszor hangoztattunk: Nem szabad mindent a hatóságoktól várnunk. A városi közkönyvtár létesítésének anyagi gondját se bizzuk tisztán az államra, vagy a városra. Vegyük át a teherből valamennyit mi magunk is. A terhet, az anyagi áldozatot megosztva olyan eredményt érhetünk el, ami méltó városunk kulturájához.

Hogy könyvtárra szükség van, arról felesleges beszélni. Hogy a város e könyvtár körül fukarkodni nem fog, azt is tudhatja mindenki. Az alapokat lerakni azonban a társadalom kötelessége. Ez alól nem szabad kivonni magát sem a közületeknek, sem az egyéneknek.

Cselekednünk, áldoznunk kell!

**HOFFMANN DÁNIEL**  
**BUDATÉTÉNYI KŐBÁNYÁI**

a városi és több nagy szállítási kötelezettségének elegett tett. A jövő héttől kezdve **dupla építőkövek** bármily mennyiségben, rendes napi árban, házhoz szállítva ismét kaphatók.

Ezt kívánja a város becsülete, ezt kívánja a város kulturális haladása.

Mi felszínen fogjuk tartani e kérdést és addig nem hagyjuk abba, míg kielégítő eredményt nem érünk el. Ezután kérjük a polgármestert, bocsássa ki április 17-én kiadott felhívását még egyszer. Mi közölni fogjuk azt a névsort, akiknek e felhívás kézbesített. Közölni fogjuk a adakozók neveit is, ki tartja magát távol ettől a mozgalomtól. Nem tudjuk, nem akarjuk elhinni, hogy az áldozatkészség hiánya lenne az ok. Inkább a jó öreg Pató Pál példájára történt az elmúlt fél év alatt a könyvek ajándékozásának elmaradása. Bizonyosan azt mondták: jó, majd összeszedünk néhány könyvet. És az a „majd“ szóban foglalt jószándék ma is csak szándék.

Pedig de szép dolog is lenne, ha e könyvtárban ki-ki megtalálná azt, ami iránt érdeklődik. Az egyik a szépirodalom iránt mutat érdeklődést, a másik a tudományos műveket szereti. Milyen érdekes lenne például, ha e könyvtárban együtt láthatnók mindama könyvet, mely bármily vonatkozásban foglalkozik Budafokkal.

Közelednek a hosszú téli esték, könyvekkel rendelkező, olvasni szerető polgártársak, gondolatok azokra a budafokiakra, akiknek épügye hosszúak a téli esték, mint tinétek, — de nincs pénzük könyvet venni!

— **Esküvő.** Szalóky Ilonka — a Kelenvölgyi szt. Margit Leánykör vezetője — mult szombat esküdtött örök hűséget a kelenvölgyi áll. iskola kápolnájában Filó Lajos budafoki levante törzskönyvvezetőnek.

## A kelenvölgyi róm. kath. egyházközség

Mint ismeretes, Poós Rezső apátplébános a hitélet kimélyítésére és a templomépítés anyagi alátámasztására önálló egyházközség létesítését vette tervbe Kelenvölgyön. Az érdekeltek ez ügyben még a nyár elején Záborszky Nándor polgármester elnöksége alatt nagyszabású népgyűlés keretében határozatot hoztak.

A nyolc tagú előkészítő bizottság a mult kedden ült össze a Kelenvölgyi Polgári Körben, hogy a teendőket megbeszéljék. Ezen az értekezleten az elnöklő apátplébános bemutatta az alapszabálytervezetet, melyet a bizottság elfogadott. Megállapították a leendő egyházközség határait, mely szerint egyrészt a dombóvári vasúti vonal, másrészt a rózsavölgyi patak

képezi azt. Az elágazásnál elterülő Tószög a Méhész-utcaig megmarad a budafoki egyházközségnek, mivel ez a rész könnyebben közelíti meg az anyaegyházközség templomát, mint a Kelenvölgyit. Az értekezlet a fent említett határvonalak között fekvő területet hat kerületre osztotta és minden kerületbe összeírókat küldött ki, hogy az ott ingatlanl bíró, vagy ott lakó katolikusokat vegyék jegyzékbe. Ez az összeírás egyben a választói névjegyzék összeírására is szolgál. Ezen összeírás alapján még ez évben megejtik a választásokat és remélhető, hogy az 1928. évben már a kelenvölgyiek önálló egyházközség keretében készíthetik elő nagy és szép céljukat — a templomépítést.

## A Kossuth-szobor leleplezése

Városunk polgármestere a mult héten a következő levelet kapta:

*Nagyságos Polgármester Ur!*

Budapest székesfőváros közönsége 1927. évi november hó 6-án leplezte a magyar függetlenség halhatatlan vezérének, Kossuth Lajosnak szobrát. Régi tartozást ró le ezzel a székesfőváros, midőn az egész ország összehordott filléreiből megkezdett, és az elkövetkezett súlyos idők nehézségein keresztül nagy áldozatkészséggel folytatott művét átadja az utóknak, hogy méltó emlékekkel dicsőítse történelmünk kor-

szakot alkotó hőseit, akinek legendás alakja köré egy nemzet szeretete és csodálata font glóriát.

Kossuth Lajos szobra az egész ország kegyeletes emlékezésének köbfeharagott tanúságtétele, mindnyájunk hódolata az örökön élő halott szelleme előtt. A magyar nemzet hű ragaszkodással őrizi szívében máig is Kossuth Lajos képét és midőn ma márványba faragott mását állítjuk fel az ország fővárosában, az egész nemzetet érezzük magunk körül.

Ennek a szobornak leleplezése bensőséges egyesülése lesz mindazoknak, akik Kossuth Lajos szobrához

egy szívvel, egy lélekkel zárandokolni jönnek. A székesfőváros szeretettel hív meg mindenkit, Magyarország községét, hogy az ország legtávolibb részéről is egybegyűjthesse a magyar népet, Kossuth Lajos népét.

Kérjük a tekintetes Városi Tanácsot, legyen szives magát Kossuth Lajos szobrának leleplezésén képviselni és a szoborra a város koszorúját elhelyezni, egyuttal együttérzése jeléül a leleplezés napján a városban a nemzeti lobogókat kitzíteni. A szobor leleplezése november 6-án délelőtt 11 órakor lesz.

A kiküldötték elhelyezésének biztosítása végett a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala kívánatra szállást biztosít, a küldöttség érkezését kérjük tehát közvetlenül ide (Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal, IV. Deák Ferenc-utca 2.) bejelenteni annak közlésével, hogy a küldöttség szállodai szobákra tart-e igényt, vagy iskolákban elhelyezett csoportos elszállásolással megegyeznek. A belépésre jogosító meghívókat az ünnep rendjének ismertetésével együtt akkor fogjuk megküldeni.

Budapest, 1927. október 10.

*Dr. Sipőcz Jenő s. k.*  
polgármester.

Értesülésünk szerint a város minden körülmények között képviselheti magát az ünnepélyen. E napon a középületekre, egyesületi helyiségekre kitzítik a nemzeti lobogót. Szép lenne, ha egyesületeink házi ünnepély keretében áldoznának e napon a nagy Kossuth emlékének.

Már teljes üzemben a

# SCHINDELE Macska-csárdája

lent a Duna legszebb pontján

**Kitünő halászlé** turóscsusza és mindenkoron jó meleg és hideg ételek, elsőrendű **Frohner borok**

**Pezsgők!**

**Haggenmacher szalon sör**

**Likőrök!**

### Élet a nagyváros kapujában.

*Pillanatfelvételek.*

Kora reggel van. Ilyenkor, ha vidéki kisvárosban van dolgod, elutazol, kimész az állomásra, csak itt-ott látsz egy-egy embert az utcán, a függönyök leeresztve, a redőnyök zárva, csend, nyugalom, álmom, mozdulatlanság mindenütt. Nem úgy itt minálunk. Már a korai hajnalon valami csodálatos népvándorlás indul meg. Messziről nézve: a sok-sok kisebb-nagyobb, egyenes-görbe utcán megelevenedik a nagy emberi hangyaboly, hosszú, egyenes, közbe megszakított sorokban baktatnak, szaladnak, megelégednek egymást a hangyák százai-ezrei, és a legtöbb egy irányba tart. Felülről a hegyről folydogálnak le a hangyapatakok, alulról, jobbról, balról, előlről, hátulról, és mind a boly aljához tödulnak, ahol két végtelen párhuzamos vonalon apró hangyavonatok futnak, egyik a másik után, és nyelik-nyelik, szakadatlanul elnyelik a sok-sok fürgé lábbon siető hangyát. Ha messziről nézed, nem tudod megérteni, honnan a csudából mászik elő ez a rengeteg hangya, hol van az a rengeteg sok földalatti lyuk és folyosó, fekhely, ágy, sparherd, ahonnan ezek mind előmászta.

Sehol annyi koránkelő ember egy tömegben, mint itt a nagyváros kapujá-

ban. A nagyváros ad nekik kenyeret, és hogy nem laknak benn abban a köztengerben, ezt meg kell fizetniük, mert életük egy tekintélyes részében csak futkároznak be- és kifelé.

De nézzük meg közelebbről ezeket a kételtű (kis és nagyvárosi) lényeket, akiknek tüdejük és kopolyujuk van. Szomorú, hogy mennyi apró legényke van közöttük — de még sokkal-sokkal több az iskolát alig elhagyott gyerekleány. Ezeknek ilyen korai időben még mélyen aludniok kellene (és aludni is, ha lehetne), csak hogy ezek a gyerekek már kenyérkeresők, alvás, játék helyett ott a nyakukon az élet gondja-terhe, reggeltől estig dolgoznak már. A kezökben a kis papirkoffer, amelyben a napi elemőzsiát viszik.

Egyik raj tödul a másik után, felnőttek, gyerekek, munkások tisztviselők, diákok, iródás lányok, az apró vonatok szüntelenül nyelik és ontják őket kora hajnaltól órákon keresztül. Pesten ezerfelé sietnek, futnak, beszállnak, átszállnak, elnyelik őket az óriási hangyaboly — a nagy boly nyeli a kicsinyeket.

Kilenc óra után hirtelen elcsendesül itthon a város, a piacon, utcán üzletekben a nagyvárosi forgalmasságot felváltja a kisváros csendje, a reggeli népvándorlás befejeződik. A Templom-tér alszik, a Baross-tér szundikál, az utcák akko-

rakat ásitának, hogy majd elnyelik egymást. A háboru előtt az ország-uton járó sok kocs (sörös-boros, stb.) eltűnt (de az autók nem jöttek meg helyettük), a Pestig huzódó kocsisorból alig maradt meg valami. A boltosok az ajtó előtt kaszinóznak a szomszédokkal, ráérnek, a piaci árusok a napi híreket szedik össze és adják tovább — a reggeli sietős, rohanós nagyvárosi mozgalmasság helyébe a csendes, ráérő, kisvárosi élet lép. Délben megint támad egy kis mozgalmasság, aztán újból csend van délután 4-5 óráig.

Ilyenkor kezdődik a népvándorlás második fejezete, a visszaáramlás. A Gellért-téren gyülekeznek a hadak, ha valami közlekedési zavar van, ha néhány villamos kocs kimarad, rövid idő alatt több ember torlódik itt össze, mint egy dunántúli falu lakóssága. Egész hadosztályok, hadtestek vonulnak fel, egyik kocs szalad a másik után, egyik zsufozottabb, türhettelebb levegőjű, mint a másik és ez eltart este 9 óráig. Ekkor beáll a végleges csend, a sok-sok hangya visszamászik oda, ahonnan reggel kimászott, együtt van a boly. És ez így megy tavasztól télig, januártól decemberig, hétfőtől vasárnapig, egyik nap, mint a másik. Városunkban, a főváros környékén, a legtöbb ember reggeltől késő délutánig, vagy estig dolgozik, távol van otthonától,

naponta csak néhány szabad órája van.

De így van ez nemcsak itt, a nyugati nagy városokban mindenütt. „Soffőrkorszaknak“, vagy „pilótakorszaknak“ kezdik nevezni ezt a gépkorszakot, amelyre a gép nyomja rá a maga bélyegét, a kor olyan mint a gép, gyorsan jár és mindig egyforma. De a gépkorszak hideggé és részben lelkileg üressé teszi az életet, ezt ellensúlyozni kell. A nyugati ember is késő délutánig dolgozik, de aztán megbédél, átöltözködik és test-lelkét felüdíteni igyekszik.

Kérdés: Budafok tudott-e eddig a napi munkában elfáradt embereknek ilyen testi-lelki felüdítést nyújtani? Felelet: nem tudott ilyet nyújtani. A falu a sok-sok kiskocsmánál alig adott egyebet. Másik kérdés: a város meg fogja-e változtatni a mai állapotot? Mi meg vagyunk győződve, hogy igen, egész biztosra vesszük, hogy néhány év alatt itt gyökeres változások fognak beállni és lesz városi élet. A városi élet 4 főpillére: a vízvezeték, csatornázás, jó világítás és az utcaövezet. A jó vízvezeték és csatornázás megoldása már megindult, tárgyalások vannak a jó világításról is és reméljük nemsokára a falusi világítás helyett városit kapunk. Ép így hiszszük azt is, mielőbb sorra kerül a kövezés-aszfaltozás kérdése. Mindez a városi élet alapmiliója, amely kitermeli

## HIREK

### Ősz a Dunaparton.

A gesztenyékét rozsa marja már.  
Alétlan hull a fonnyadó levél  
És sírva kérdi: hova lett a nyár?

A fák alatt, a sok kedves padon  
Alig van vendég. Az is szomorú.  
És halkán kérdi: hol vagy tegnapom?

A Duna testét ködkabát fedí.  
Bus csend szunyókál. Rám bámul az ősz  
S a nyárért elsírt könnyem fölcsedi.

Móra László.

### Emlékezzünk!

1918 október 31-én halt mártírhálált Tisza István gróf. A következetesség, az elvhűség, a hazaszeretet, a meggyőződés utólrhetetlenül lelkes katonája volt Tisza István. Neki a lobogó magyar vérmérséklet parancs-zavára vagy feltétlen rajongói, vagy mindenben ellenfelei voltak. Nagyságát azonban mindenki elismerte. És meg kellett halnia épen akkor, amikor legnagyobb szükség lett volna az ő csodálatos, hidegvérrel párosult erejére, tudására. Halálával lehullott a magyar égről a legfényesebb csillag, mely egyedül lett volna képes áttörni a tornyosuló felhők sötéttségét. És beborult a magyar égbolt teljesen. Már-már azt hittük: örökre. A sötétben bujdokló ellenforradalmárok keserű önváddal fájlalták az örök magyar bünt — az egyenetlenkedést — mely ha nem lett volna, tán nem jutottunk volna ennyire. De jó az Isten! Mikor a beborult égen nem pislákok egy picike csillag sem, a magyar pusztákon egyre-másra gyultak ki az ellenforradalmi pásztortűzek és itt is, ott is bevilágítottak a magyar sötéttségbe. A magyar faj átütő ereje győzött a kommunizmuson. Tisza István helyett adott az Isten Bethlen István, Vass Józsefet, Klebelsberg Kunót. És egyre tisztult a magyar égbolt. Igazságunk napja még nem kelt fel, de a sötét éjszakából se lesz hirtelen nappali fény. Tisza István

a többi. Kulturházat a város nem tud építeni, a társadalom (mint másutt, pl. legutóbb Czeglédén) szintén nem fogja megcsinálni, mert jelenleg szét van szaggatva nagyban — és kicsinyben klikkekre. De reméljük, hogy az Attila-mozgó építkezésével a város hozzájut a régóta hiányzó nyilvános nagyteremhez. Ilyen terem minden magyar kisvárosban van, és ilyenre nagy szükség van mindenütt, ahol színház, vagy kulturház nincsen. Ha meglesz, reméljük már a jövő évről több hónapos téli színi szezonunk lesz, és a kertület szintársulata nem akkor kénytelen idejönni, amikor különben színházi szünet van. (Csak el ne feledkezzenek arról, hogy 2 öltözőnek való helyiség is legyen a nagyterem mellett.) Hisszük, hogy ebben a teremben lesznek az egész város társadalmát vonzó előadások, felolvasások, a zeneegylet, dalárdák, szólísták hangversenyei, kiállítások, tárlatok, stb. Ettől a meginduló hatályosabb szellemi élettől azt remélhetjük, hogy az embereket egymással összehozza, és a most fennálló társadalmi szakadékokat és klikkeket lassan megszünteti, így megindítja az egészséges szellemi és társadalmi életet. Ilyenre sehoh sincs nagyobb szükség, mint itt, ahol a legtöbb ember nagyvárosi robotban tölti életét.

Pós.

szelleme számunkra a nappali fényt jelenti. Ha az ő mély vallásosságát, hazafiasságát, nagy tudását, nemes célkitűzésének következetes szolgálatát példának vesszük a magyar nemzet felvirradását mutató hajnalcsillagként tisztelhetjük Tisza István emlékét.

— **A népkadémiai előadások** sorozatát f. hó 26-án kezdte meg Poós Rezső apátplébános „Társadalmunk szociális bajai” címmel. Megállapította, hogy minden nyomorúságunknak oka az evangéliumi igazságoktól való eltávolodásunk. Többet adunk az értelemre, a külső szépségre, mint a szívre, ezért üres és sivár az életünk, ezért hiányzik belőle az, ami egyedül képes tisztá és valódi boldogságot nyújtani: a szeretet. Az előadást dr. Czermann Antal, a KIE elnöke méltatta és köszönte meg a szép számú hallgatóság nevében. A következő előadást november hó 2-án Bokor József r. kath. hittanár tartja „A lélek halhatatlanságáról.”

— **Az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság** folyó évi október 30-án (vasárnap) a dicső emlékeztető író halála napján d. e. fél 11 órakor, a Ferenc József Tanító Ház (VIII., Szentkirályi-ut. 47) dísztermében emlékinnepet tart. Az ünnepi beszédet a Társaság elnöke: Simon Lajos szföv. polgári isk. igazgató mondja, kinek lelkes és értékes írói munkásságát immár lapunk közönsége is jól ismeri.

— **Törökbálintról** kapjuk a hírt és — mint a község javát és fejlődését szolgáló tisztviselői munka megbecsülésének jelét — örömmel adjuk közre, hogy a nyugalomba vonult főjegyző működésének megörökítése végett, a villamos vasut végállomása körüli szép térséget „Györy Sándor-tér”-re keresztelte a községi képviselőtestület. Ugyancsak a tisztviselői érdem elismerésül a községi orvos 25 évi szolgálati jubileuma alkalmából egyik fő utcáját „dr. Grimm Ferenc-utca”-nak nevezte el Törökbálint közönsége. Györy Sándor tiszteletére egyébként a pestmegyei jegyzőegyesület Törökbálinton diszközgyűlést tartott, melyen Némethy Jenő főszolgabíró, Kuszena Lajos pestszentlőrinci főjegyző és dr. Koncz János csepeli főjegyző méltatták Györy Sándor érdemeit, ki 49 évig állott közszolgálatban. A diszközgyűlést diszlokoma követte, a melyen a központi járás összes jegyzői résztvettek és számos felköszöntőben éltették a hasznos közmunkában megöszült, de-rék főjegyzőt.

— **A Budafoki Általános Ipartestület** előjárósága legutóbb tartott előjárósági ülésében mindazoknak akik akár anyagi, avagy erkölcsi értékében növelték az ipartestületi székhalazal javára rendezett nyári mulatság sikerét, ezuton köszönetet mond. A testületi fíradhatatlan, elnöki munkálkodás eredménye lesz a jövőben felépítendő székház, mely hivatva lesz Budafok iparosságát szolgálni.

— **A villamosvilágítás** ügyeinek megbeszélése és tanulmányozása céljából csütörtökön Ujpesten jártak a tanács képviselőiben Macskássy Sámuel főjegyző, dr. Jegg Géza, Bischoff Géza tanácsnokok és Mayer Ferenc főszámvevő. Tanulmányutjuk eredményéről a tanácsülésen számoltak be.

Mindazon kedves ismerőseink és tisztelt üzletfeleink, akiktől az idő rövidsége miatt nem volt módunkban elbucszni, ezuton monduk szíves istenhözszódot és kérjük, hogy tartsanak meg bennünket jó emlékezetükben. — Tisztelettel

### LENDVAY ÖDÖN ÉS CSALÁDJA

— **Tüzeset.** Mult vasárnap este Jaschó Mihály zöldségárus piactéri bódéja körül az ügyeletes tűzoltó füstöt vett észre. Jelentésére azonnal kivonult a készülség. Felnyitották a bódét, melynek belsejében a kiesett parázstól izzott a kályha közelében felhalmozott fa. A tűzoltók hamarosan eloltották a veszedelmet jelentő tüzet, mely amilyen kicsi volt, époly naggyá fejlődhetett volna. Derék tűzoltóink ébersége ismét megelőzte a bajt, miért is csak elismerést és köszönetet mondhatunk nekik.

— **Nyugalomban Clementis László.** Clementis László budafői kántor, igazgató-tanító f. évi október elsejével nyugalomba vonult. Negyvennyolc évig állott szolgálatban, tanított nagyapákat és unokákat. A tanítói értekezleten Aubermann Miklós dr. plébános bucsuztatta. Azonban a község képviselőtestülete is méltatni óhajta Clementis László érdemeit, ki nemcsak mint tanító, hanem mint kántor is nagy népszerűséget szerzett munkás életével Budaörs községben.

— **A „Lanaria” posztógyár** munkásai f. hó 16-án a budafoki „Munkásotthon” alapja javára úgy anyagilag, mint erkölcsileg jól sikerült táncmulatságot rendeztek, amelyen a befolyt és alant felsorolt tiszteletjegy megváltás és felülfizetésekért hálás köszönetet mond a rendezőség. „Lanaria” posztógyár R. T. igazgatósága 200, Prim Ágoston, Prádec N. 10—10, Hollós Ferenc, Frisch Vilmos, N. N., N. N., Dörflinger Károly, Schula Ignác, Schmidt Gyula, Wolf János, Bayer Ferenc, Breininger Antal, Tomann Sándor, Gröblacher Hugó, Glaser N., Schtrazsa N., Szmekál N., Ullmann N., Koza József 5—5, Vas- és Fémmunkások csoportja, Schumy Antal 4—4, Esztráb János, Kiss J. Illés 3—3, Marek Géza, Klie Antal, Zakariás József, Fenyő Sándor, N. N., Büki Mihály, 2—2, Pentz Jakab 1, N. N. 0:50 pengő.

— **A budatétényi csatlakozás** A budatétényi csatlakozás ügye Budafok r. t. város közgyűlésének ama legutóbbi határozatával, hogy a csatlakozást nem óhajta, holtpontra illetve — egyelőre — nyugvopontra jutott. Ez a kérdés tulajdonképen már sokkal régebb idő óta foglalkoztatja az illetékeseket, mint azt általában tudják. Nevezetesen már a nyolcvanas években kérte Budatétény (akkor még Kistétény) a csatlakozást Budafokhoz (akkor Promontor) és akkor Budafok ellenzésén mult az egyesülés. Ujabbán a Baross-gabortepleppel, sőt Nagytétény községgel való egyesülés eszméje is felmerült. Történetek is ilyen irányban megbeszélések, ezeknek a tervezgetéseknek azonban — ismervén a fennforgó nehézségeket — nagyobb komolyságot alig tulajdoníthatunk.

— **Epe- és májbetegségek-nél,** epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókura különösen hatásos, ha a **Ferenc József** vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra vesszük be. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Bajtársi találkozó.** A volt budapesti I. népfelkelő gyalogezred — melynek kötelékében igen sok budafoki és környékbeli polgártársunk szolgálta a hazát — minden év november 4-én összejövetelt rendez. Szükségesek a bajtársi találkozók, hogy a dicső mult emlékeiben megfűrésztve lelkünket, erőt merítsünk az élet további küzdelmeihez. Ünnepi alkalom ez, mikor áldozunk a hősi halált halt bajtársak emlékének, beszámolunk egymásnak örömeinkről, bajainkról. Ezért évről-évre látogatottabbak, meghittebbek ezek az összejövetelek. Az idén is — mint mindig — gyászistentisztelet vezet be, mely a jövő pénteken — nov 4-én — reggel 9 órakor lesz a jőzsefvárosi plébániatemplomban. (VIII. Mária Terézia-tér.) Mise után megkoszorozzák a Ludovika akadémia előtti névtelen hősök szobrát, este 7 órakor pedig társasvacsorára jönnek össze az Operaházzal szemben levő Dénes-féle étterem külön helyiségében. Az ünnepségre és a társasvacsorára a tisztikar nevében nagygyeregi Raics Károly altábornagy és slatinai Lendniczer Sándor tábornok aláírásával a városi tanácshoz intézett meghívó útján a budafokiakat is meghívták.

— **Nincs a kalauznak aprópénze.** A héten megint panaszos levelet kaptunk. Azt írja egy olvasónk, hogy két hét leforgása alatt három ízben nem kapott vissza pénzéből jegyváltáskor. Elhisszük, hogy a kalauz nem szándékosan teszi ezt, hiszen a megélhetés ezer gondja feledékenyly teszi őt is, mert neki sem ad a HÉV valami jó fizetést. De meg a hivatása sem valami örömteli. A HÉV ellen panaszkodó utasok minden kritikáját neki kell zsebretenni. Nem csoda, ha a védekezésben megfelejtkezik valamiről. Ha másban nem, abban lehetne a HÉV annyira előzékeny, hogy a kalauzokat ellátja megfelelő mennyiségű aprópénzzel.

Jó házból való ügyeskezü fiuk

### Zománczó-festő tanulóknak felvétetnek

Előnyben felsőbb iskolát végzett jó rajzolók. Jelentkezni lehet

**Zománcgyár, Budafok,**  
naponta d. e. 8-tól d. u. 4-ig.

### Siuda Simon

Kossuth Lajos-utca 25

**Budafok legrégebbi asztalos üzeme**

Álaptási év 1894

Vállal épület- és butorasztalos, üzlet- és irodaberendezési munkákat egyszerű és díszes kivitelben mérsékelt áron, a legszolidabb kivitelben

**Minden munkájáért szavatol**

## SPORT

**BIK-Kalaposok 4:1 (3:1).** Annak el-  
lenére, hogy BIK együttesének meglehetősen  
rossz napja volt, a Kalaposok igazán  
szimpla játékerőt képviselő tizenegyre még  
így sem bizonyult valami komoly ellen-  
félnek. Mindkét félidőben a változatlanul  
egyforma nivóju, minden ambíció nélküli,  
kedvtelen és alamuszi játéktípus szinte  
álmosító hangulatot kölcsönzött a küzde-  
lem színterének. A szép játék kialakulását  
nagyban gátolta az a körülmény is, hogy  
a Kalaposok a küzdelem javarésztében az  
alkalmi kísérletezések sokszor eredményes  
volta mellett, főleg csakis a védelmet tar-  
tották szem előtt. Meglehetősen lanyha iram-  
mal támad a BIK, mindössze csak nyolc  
emberrel, de a hiányzó játékosok akciója  
lépése sem lendít valami sokat a megkez-  
dett erőteljes és élettelen iramon, mire azu-  
tán kénytelenek lesznek a Kalaposok át-  
venni a támadás irányítását. Hamarosan,  
egymásután 2 kornert érnek el a BIK el-  
len, ami igen kedvező gólhelyzetre ad al-  
kalmat s ezt a Kalaposok ugylátszik igye-  
keznek is kihasználni, mert egy szemfüles  
játékos jól fejeselt labdája védhetetlenül  
a sarokba kerül s így a közönség rémül-  
dözése közepette megszerzik a vezető gólt.  
A kapott gól kissé felvillanyozza a BIK  
csatárokat s csakhamar sikerült is egyen-  
liteniök Schmidt véletlen góljával, melyet  
nem sokkal utána Kindl gólja követ. Az  
első félidő hátralevő részében továbbra is  
a BIK támad s Csutorás szép fejes góljával,  
immár háromra szaporítja a gólok számát.  
A második félidő sem mutat az iramban  
valami különösebb változást; — a Ka-  
laposok csak ritkán kísérleteznek s min-  
den fáradozásuk jobbára csak a védelemre  
szorítkozik. Az utolsó percekben Kindl jó-  
vából sikerül a BIK-nek 4:1-re végleg-  
gesíteni az eredményt. BIK II. — Kalapo-  
sok II. 5:0 (3:0).

Főmunkatárs:  
**PÖSCH JÁNOS**

Budafoki gyár keres megbízható,  
erélyes, de jómodoru, intelligens

**nappali portást**

Ajánlkozásokat „Duna”  
jeligén a kiadó továbbít.

**Lakásért takarítást**

vagy házmesteri állást vállal 1  
gyermekes házaspár. Cim: Tóbiás  
György Budafok, Fehérvári-ut 36.

Budafoki gyár keres megbízható, ügyes

**SOFFÓRT**

lehetőleg tanult géplakatost, vagy me-  
chanikust. — Ajánlatokat „Promontor”  
jelige alatt a kiadóhivatalba kérünk.

Folytonegő  
kályhák

Karikás  
kályhák

**KERN JÁNOS és TSA**

**VASKERESKEDÉSE**

Budafok, Apponyi-ut 56.  
(Ország-ut)

Raktáron tartunk rudvasat, vaslemezt,  
sodronyszeget, épületvasalást és min-  
dennemű konyhafelszerelési cikkeket,  
kátrány fedélemezt és stukatur ná-  
dat, csikó- és takaréktűzhelyeket a

**legolcsóbb beszerzési árban**

Asztal-  
tűzhelyek

Füst-  
csövek

Öt szobából és mellékhelyiségekből álló  
emeleti lakás 1927 novem-  
ber elsejére  
**irodaicélokra kiadó**

a helybeli MÁV állomás közelében. Meg-  
keresést „Ideális” jeligén a kiadó továbbít

**MÁK-CEMENT, TERENOL****ASBESTPALA a LEGJOBB**

Minden mennyiségben a legjutá-  
nyosabb árak mellett kapható

**RIEGLER GYULÁNÁL**

Budafok

Kossuth Lajos-u. 39 Országut 40

**KOSZORUKAT**

Mindszentek napjára megrendelésre el-  
sőrendű kivételben elvállalok, valamint  
csokrok, vágott virágok, kryzantenumok

nagy választékban kaphatók

**Follát Ádámnál**

Budafokon

Kossuth Lajos-utca 14 és  
Tóth József-utca 7. sz. alatt.

**MEGNYILT  
ZAKARIÁS JÓZSEF  
CIPÉSZÜZLETE**

Budafok, Apponyi-ut (Országut) 14 alatt

Elvállal:  
uri és női ci-  
pők legújabb di-  
vat szerinti készit-  
ését, valamint javításokat  
a legjutányosabb árak mel-  
lett. — Hívásra házhoz megyek  
Ortopéd cipőket előírás szerint készítek.

**HÁZAT, TELKET  
és FÖLDBIRTOKOT  
vesz, elad és közvetít**

az O. F. B. engedély alapján

**Krist ingatlanforgalmi  
és kereskedelmi iroda**

minden hétköznapon délután 3—5 óráig.  
Telefon: 13. Budafok Anna-u. 23.

**Másoló iroda**

Budafokon, Erzsébet-u. 4

(Gundel-nyaraló.) A BMTE-sporttelep  
szomszédságában.

Vezeti:

**Izsóf Alajosné  
tanárné.**

Irógépen jutányosan, megbízhatóan és  
gyorsan készít mindenfajta másolási  
munkát bármely művelt nyelven. Meg-  
hívókat, körleveleket, fölhívásokat, kér-  
vényeket, üzleti kimutatásokat, arjegy-  
zékereket reklám lapokat, stb., stb. tö-  
kéletesen fogalmaz. — Megbízásokat  
felvesz és közvetít a Klein-könyv-  
kereskedés és Sugár-nyomda telefonja.

Tessék próbát tenni!

Ne felejtsetek el szólni ismerőseinek!

Klein nyomda Budafok. Felelős kiadó: Klein Mór.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

# Eternit

PALA

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.  
ETERNIT-MŰVEK HÁTSZEK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERCESE, HÁFALU.

Elárusítóhelyek:

Budavidéki Épületanyagraktár Budafok. — Burger és Társa  
fakereskedő és építési vállalkozó, Nagytétény.

**Nem kell Budapestre menni!**

A legjobban vásárol

**HAJDINYÁK GYÖRGY**

cipőüzletében

Budafok, Kossuth Lajos-utca 34.

Nagy raktár:

uri-, női- és gyermekcipőkben

**Laufbahn Salamon**

bornagykereskedő

Budafok, Kossuth Lajos-u. 50.  
Telefon: 11.

Ajánlja uradalmi fajorait  
olcsó árak mellett.

**OLCSÓBB LETT A FÉNYKÉP**

**SCHUMYNAL** 6 drb. igazolványkép és  
1 nagy kép 4 pengő, 6 le-  
velezőlap és egy nagy kép 7 pengő 20 fillér.  
BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-U. 48

**Szezon-cikkek**

Cserepes, zöld növények:  
**Asparagus plumosus** és Sprengeri 80 f től  
**Szegfűtövek** 8 színben, cserépben vagy anél-  
kül 8 f-től  
**Eperpalanta** édes, piros, nagyszemű 2 f.  
**Evelő virágok** 16 fillértől  
**Chrysanthemum** 4 virágú, cserépben vagy ki-  
ültetésre  
Előjegyezhető: elsőrendű falkolából minden-  
fél gyümölcsfák és díszfák, egész  
évben nyíló rózsák sok színben.

**RÉVÉSZBÖSKE**

virágkertészetében  
Budafok, Gellért-u. 29. Vízpartnál.  
Telefon: Budafok 63.

**Magyar Agrár és Járadékbank**

Részvénytársaság

budafoki pincekezelősége

Telefon: Budafok 88. Budafok, Petőfi-út 10. Telefon: József 93-98.

**Legolcsóbb, legcélszerűbb**

minden háztartásban feltétlen szükséges

**alkalmi ajándék**

beszereshető gyári áron a

**Budafoki Villamossági RT.**

nál

Csak elsőrangú gyárak által készített, egy évi jótállás mellett szállított  
villamos főzőedények, teakannák, kávéfőzők, tejforralók, vasalók, meleg-  
ítőpárnák, hajszárítók, hajszűtők, porszívók árusítatnak. Kivánságra a  
készülékek a vállalat eladási irodájában megtekinthetők és kipróbálhatók.  
**A készülékek hat-tíz havi részletfizetésre is kaphatók!**

Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás. — Rádió  
accumulatorok töltése csak csütörtökön.

**Budafoki Polgári Bank**

Részvénytársaság

Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

((( )))

Elfogad legelőnyösebb kamatozás mellett  
takarékek, heti és folyószámla betéteket.

Folyósít ház- és földbirtokosok részére  
váltó- és lombard hiteleket.